

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Kamerbrief Strategisch Vastgoedplan Defensie	TELEFOONNUMMER	+31646055051
DATUM	07-02-2023	E-MAILADRES	marielle.hoefsloot@provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-549766647-8463	DOMEIN/OPGAVE	SLO
VAN	Mariëlle Hoefsloot	TEAM	SRO
		PORTEFEUILLEHOUDER	Van Essen
BIJLAGEN	1. Kamerbrief met bijlagen SVP Defensie 2. Beeldverslag werkbezoek Utrechtse Heuvelrug A - Z		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Op 14 september 2022 zijn uw Staten op werkbezoek geweest in de driehoek Amersfoort – Zeist – Leusden op de Utrechtse Heuvelrug (hierna Utrechtse Heuvelrug A-Z). U heeft toen een aantal van de wensen en ambities van Defensie voor dit gebied bekeken en besproken op een gebiedsmarkt. Daar stonden ook 12 kramen met verschillende andere maatschappelijke opgaven voor de Utrechtse Heuvelrug. Hierop volgend is er op 22 december bestuurlijk overleg geweest met gemeenten Amersfoort, Zeist, Soest en Leusden, het waterschap Vallei en Veluwe en de provincie Utrecht. Hier is besproken op welke manier deze partijen, als één overheid met ieder eigen rollen, verantwoordelijkheden en ambities, samen om kunnen gaan met de plannen van Defensie. Aanleiding voor het bestuurlijk overleg was, naast het werkbezoek, ook de Kamerbrief van Defensie over haar Strategisch Vastgoedplan van 2 december 2022. In deze Kamerbrief worden de plannen en ambities van Defensie voor dit gebied bevestigd.

Met de Kamerbrief wordt duidelijk dat de Defensieopgave capaciteit, kennis en kunde van al de betrokken organisaties zal vragen. Met name gemeentegrens overstijgende opgaven (zoals natuur, bodem en water, mobiliteit en bereikbaarheid en de energietransitie) zullen veel samenwerking vergen. In 2023 worden de plannen van Defensie duidelijker en zal de benodigde gebiedssamenwerking verder vorm krijgen.

De Defensieopgave maakt ook deel uit van de vragen die de provincie op basis van het Startpakket fysieke leefomgeving moet beantwoorden in het ruimtelijk voorstel (zie [SB-Provinciaal-Startpakket-fysieke-leefomgeving](#)). De provincie is via het Startpakket gevraagd om de nationale opgaven voor de periode tot en met 2030 - met een doorkijk naar 2050 - ruimtelijk te vertalen, in te passen en te combineren met decentrale opgaven. De Defensieopgave is één van de nationale opgaven die de provincie Utrecht ruimtelijk moet vertalen en in relatie moet brengen met de andere nationale en provinciale opgaven.

In deze Statenbrief treft u een samenvatting van de Kamerbrief over het Strategisch Vastgoed Plan van Defensie aan (de gehele Kamerbrief is bijgesloten) en de eerste verkenning van een gebiedssamenwerking om gezamenlijk op te trekken in de besprekingen met Defensie. De inhoud van deze Statenbrief wordt ook met de volksvertegenwoordigers van de andere betrokken organisaties gedeeld.

Inleiding:

Op 2 december is de Kamerbrief over het Strategisch Vastgoedplan van Defensie verschenen. In deze brief worden zes grote projecten beschreven waarin de komende jaren stevig geïnvesteerd wordt. Een van die zes projecten is: "Het concentreren van logistieke en operationele eenheden in de omgeving van Soesterberg." Concreet is dit van invloed op grote gebieden in Zeist (Camp New Amsterdam en Walaardt Sacré Kamp), Soest (o.a. Logistiek Centrum Soest) en daarnaast lopende projecten als Leusden (Technology Centre Land en de Leusder Heide in zijn geheel) en Amersfoort (Bernhardkazerne).

Staatssecretaris Van der Maat zegt hier het volgende over: *"Voor deze projecten geldt dat ik een bestuurlijk voornemen uitspreek om deze ontwikkeling uit te voeren en nu met de regio in gesprek ga met de intentie om tot een gezamenlijke aanpak te komen. De projecten zijn grootschalig van aard en vereisen regionale en lokale afstemming en samenwerking."*

Voorts meldt de Staatssecretaris: *"De eenheden en voorraden die Defensie in de regio Soesterberg wil concentreren, zijn nu gehuisvest in sterk verouderd vastgoed en verspreid over verschillende locaties in Nederland." En "Op basis van de ambtelijke verkenning tot nu toe, heb ik het bestuurlijk voornemen om verschillende kazernes in de omgeving van Soesterberg te herschikken tot één kazernecomplex. Het gaat om de Du Moulinkazerne, de Soldaat Ketting Olivierkazerne, het Logistiek Centrum Soesterberg en de sergeant majoor Scheickkazerne. Deze locaties liggen deels in de gemeente Soest, deels in de gemeente Amersfoort. In samenspraak met de gemeenten Soest, Amersfoort, Zeist en Leusden, de provincie Utrecht en het waterschap, is het gesprek gestart over de gezamenlijke opgave, mogelijkheden en meekoppelkansen bij de herschikking van de verschillende terreinen. Bij de uitwerking worden eveneens de toekomstige ontwikkelingen van het Camp New Amsterdam en het Walaardt Sacré Kamp, tevens in de regio Soesterberg, meegenomen."*

Wat gaat er gebeuren en hoe verder?

In de komende periode (nu – medio maart 2023) verwachten wij dat de omvang van de plannen van Defensie voor omgeving Soesterberg, en daarmee de impact en kansen voor de maatschappelijke opgaven in het gebied, duidelijker worden. Vooralsnog verwachten we een stevige investering en toename van de activiteiten van Defensie in dit gebied.

De uitdaging daarbij is om gezamenlijk, als lokale, regionale en nationale overheden, op een manier die bij ieders rol en functie past, vorm te geven aan deze gebiedsontwikkeling. En wel zo, dat de bestaande druk op het gebied met complexe maatschappelijke opgaven (verdroging, woningbouwopgave, bereikbaarheid, etc.) in ieder geval niet groter en waar mogelijk zelfs kleiner wordt. Ook zullen wij de effecten van deze gebiedsopgave binnen het hele ruimtelijke arrangement in kaart moeten brengen. Samenwerking tussen overheidspartijen werkt daarbij efficiënter dan wanneer Defensie met alle gebiedspartijen afzonderlijk afspraken gaat maken. Concreet betekent dit:

- Defensie werkt haar plannen en ambities verder uit in bespreekbare plannen (nu – medio maart, er volgt nog een Kamerbrief binnenkort).
- De gemeenten Amersfoort, Soest, Leusden en Zeist, de waterschappen Vallei en Veluwe en Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden, Vitens en de provincie Utrecht, inventariseren ondertussen de belangrijkste waarden, kaders, kansen en belangen van het gebied. Hiervoor wordt het bestaande, vastgestelde beleid van de betrokken partijen samengebracht en waar nodig worden gebiedsgerichte doorvertalingen gemaakt (van bv de Blauwe Agenda).
- Samen met Defensie werken we toe naar een gezamenlijk afsprakenkader en een bij de opgave passende gebiedssamenwerking (inrichting governance). In maart 2023 verwachten we de gezamenlijke gebiedssamenwerking te kunnen markeren.
- De opgave van Defensie wordt integraal meegenomen in het provinciale ruimtelijke voorstel in het kader van de Nationale Omgevingsvisie Extra (NOVEX).

De verwachting is dat de komende maanden steeds scherper wordt wat de omvang en de impact van de Defensieplannen is. Tevens worden daarmee de meekoppelkansen scherper en verwachten we in de loop van 2023 de gebiedssamenwerking concreet te kunnen gaan maken (middels bijvoorbeeld een gebiedsagenda).

De exacte invulling van de gebiedssamenwerking zal in 2023 verder vorm krijgen en daar houden we u uiteraard van op de hoogte. Daarbij zullen we vanuit de regio ook aandacht vragen voor de andere opgaven in het gebied

waar bij de uitwerking van de plannen van Defensie rekening mee zal moeten worden gehouden of een bijdrage aan geleverd moet worden om de samenhang in het gebied te borgen.

De gebiedsontwikkeling zal hoe dan ook inzet van alle betrokken gebiedspartijen vragen. In de komende maanden maken we samen met de andere gebiedspartijen een planning met een raming voor 2023, waarbij we bezien of met name voor personele inzet bundeling van kennis en expertises en cofinanciering plaats kan vinden. Behalve over de kosten voor het jaar 2023 wordt ook nagedacht over participatie vanuit de samenleving rond deze gebiedsontwikkeling.

Vervolgprocedure / voortgang:

Via de reguliere kanalen en komende nieuwsbrieven van het Netwerk Omgevingsgericht Werken houden wij u op de hoogte van de voortgang van de gebiedssamenwerking met Defensie.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen